

Обґрунтування IVFK 001-001 щодо визначення рейтингу інвестиційної привабливості

Об'єкт рейтингування:	м. Івано-Франківськ
Тип рейтингу:	Рейтинг інвестиційної привабливості за Національною шкалою рейтингів інвестиційної привабливості
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	09.10.2016 р.
Рівень кредитного рейтингу:	високий рівень інвестиційної привабливості (uaINV4)
Висновок	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є низькою.

Висновок рейтингового агентства

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Івано-Франківська ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	09.10.2016 р.
Рівень рейтингу	uaINV4
Рейтингова дія	визначення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є низькою.

Довідково: За національною шкалою рейтингів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є найнижчою (мінімальною/майже відсутня).
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є низькою.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є помірною.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є прийнятною.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Чутливість вкладень до інвестиційних ризиків є високою.

Обґрунтування

Рейтингове агентство визначає рейтинг інвестиційної привабливості шляхом аналізу складових, що відображають умови, в яких відбувається діяльність інвесторів, а саме інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. В звіті наведена характеристика основних факторів, які впливають на прийняття інвестиційних рішень та визначають якість середовища, в якому діють суб'єкти інвестування.

Географічне розташування. Рейтингове агентство оцінює розташування міста як досить вигідне: на південному заході України на відстані 150-300 км від кордонів Польщі, Румунії, Угорщини, Словаччини¹. Місто є адміністративним, економічним і культурним центром Прикарпаття, головним транспортним вузлом Івано-Франківської області. За площею місто є середнім за обсягом порівняно з іншими містами обласного значення України (83,73 кв. км.). Потенціал розвитку обмежується наявними ресурсами землі для розширення виробництва та ведення бізнесу.

Розташування міста є привабливим, оскільки місто наближено до центрів економічної активності, зокрема до більш розвинених держав, вдале положення міста відносно транзитних шляхів, у тому числі міжнародних.

Природні ресурси, екологічний стан. Перспективи міста пов'язані із розташуванням поблизу Карпат (регіону туризму, відпочинку та рекреації). Потенціал розвитку туристичного, бальнеологічного напрямку високий через наявність сприятливих природних, бальнеологічних і санітарно-гігієнічних умов області, розгалуженої мережі унікальних природно-заповідних територій. Наявні значні поклади корисних копалин для виробництва будівельних матеріалів (глина, пісок, камінь тощо). Екологічна ситуація у місті є прийнятною порівно з іншими регіонами. Відсутній завод з переробки та сортування ТПВ. Відбувається зменшення на території міста зелених насаджень.

Ринок трудових ресурсів. Місто характеризується низькою щільністю населення через розташування на території міської ради 5 сільських населених пунктів. Наявність у місті розвинутої ринкової інфраструктури, мережі фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури сприяє механічному приросту населення. Через велику кількість навчальних закладів на території міста, наявність кваліфікованої робочої сили знаходиться на високому рівні. Рівень безробіття в місті є нижчим за показники в цілому по Україні, як і питома вага середньооблікової кількості штатних працівників у загальній кількості населення. Рівень заробітної плати є нижчим за середні показники по країні, що сприяє залученню інвестицій.

---

¹ Відстані від Івано-Франківська до кордонів: з Румунією (митний перехід «Порубне») — 180 км; з Польщею (митний перехід «Мостиська») — 200 км; зі Словаччиною (митний перехід «Ужгород») — 300 км; з Угорщиною (митний перехід «Чоп») — 320 км.

Транспортна інфраструктура. Місто є головним транспортним вузлом області. Зовнішні транспортні зв'язки міста забезпечуються трьома видами транспорту: повітряним, залізничним та автомобільним. Вони з'єднують місто з усіма обласними центрами України, деякими містами Росії, Молдови, Польщі, Чехії, Словаччини. Через місто проходять міжнародна залізнична лінія до кордону з Румунією й автомобільні дороги державного значення (міжнародна, національні, регіональні). Міжнародний аеропорт «Івано-Франківськ» забезпечує обслуговування повітряних суден всіх типів, але потужності аеропорту не використовуються повністю (місто поєднане повітряними шляхами з містами України та з м. Москва). Суттєвим обмежуючим фактором є незадовільний стан утримання автомобільних доріг у місті та навколо міста.

Соціальна інфраструктура. Місто характеризується прийнятним рівнем розвитку інфраструктури. В місті налагоджена робота централізованого теплопостачання, водопостачання для промислових підприємств, громадського транспорту. Житлова забудова забезпечена необхідною інфраструктурою. Достатній рівень надання послуг сфери освіти, охорони здоров'я, роздрібною торгівлі. Проте необхідно відзначити необхідність проведення капітальних ремонтів інженерної інфраструктури через її зношеність: застарілі мережі водопостачання й водовідведення, тепло- та газопостачання, технічний стан більшості будинків потребує поліпшення, незадовільний стан утримання доріг.

Рівень економічної активності у місті. Місто характеризується багатогалузевою спеціалізацією промисловості, завдяки чому забезпечується відносна стійкість до коливань у економічній ситуації в країні. Місто розвиває традиційні для себе галузі харчової, машинобудівної, деревообробної промисловості, в які вже залучені значні обсяги іноземних інвестицій. Важливу роль у залученні іноземних інвестицій відіграє створена Хриплинська інвестиційно-промислова зона. Проте обсяг виробництва промислової продукції знаходиться на середньому рівні: у розрахунку на одного мешканця міста обсяг реалізованої промислової продукції менше аналогічного значення по Україні на 38,2% за результатами 2014 року.

Місто характеризується динамічним розвитком малого та середнього бізнесу, постійним розширенням сфер діяльності суб'єктів підприємництва. Кількість діючих малих підприємств порівняно з наявним населенням удвічі випереджає середньо-обласний показник та на третину загальноукраїнський рівень. Також в місті сформовано високий ступінь розвитку сфери торгівлі, наявна стійка тенденція до збільшення обсягів роздрібного товарообороту. У розрахунку на 1 мешканця міста обсяг роздрібного товарообороту у 1,8 рази вищий за середнє значення по Україні. Тобто реальний дохід, купівельна спроможність населення є вищими за загальноукраїнський рівень.

Активність міської влади та підтримка інвестиційних проектів. Рейтингове агентство вважає, що ступінь інформаційної прозорості діяльності міської влади знаходиться на дуже високому рівні, наявні прозорі адміністративні процедури. Запровадження системи управління якістю у виконавчому комітеті Івано-Франківської міської ради підтверджено відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та ДСТУ ISO 9001:2009.

Активність міської влади також знаходиться на високому рівні, діяльність влади спрямована на економічний розвиток міста через процеси партнерства, стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства з високим потенціалом зростання, створення умов для розвитку на тривалий період. Міська влада проводить активну роботу по залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій з метою поліпшення інфраструктури міста. В місті відбувається супровід інвестиційних проектів, проводиться робота над формуванням пакету документів для інвесторів, визначенням преференцій з метою створення привабливого інвестиційного клімату у місті.

Економічні ризики. Місто не відрізняється підвищеною уразливістю до економічних потрясінь через диверсифікацію економіки міста порівняно з іншими містами обласного значення, чутливість до зміни макроекономічних показників у країні знаходиться на середньому рівні. В місті відсутні специфічні ризики.

Політичні ризики. Рейтингове агентство вважає, що на сьогодні політичний клімат у місті є сприятливим для інвесторів. Проте необхідно зазначити, що у жовтні 2015 року в Івано-Франківську відбудуться вибори до місцевих рад та міського голови. У разі суттєвих структурних змін у владі існує можливість зміни темпів розвитку міста, зміни політичного клімату, проте рейтингове агентство розцінює таку можливість, як низьку.

Таблиця 1. Оцінка ключових факторів.

Таблиця 1. Основні ключові фактори визначенні рейтингу інвестиційної привабливості м. Івано-Франківська

Місто Івано-Франківськ	Рівень оцінки
Географічне розташування	найвища привабливість
Природні ресурси, екологічний стан	висока привабливість
Транспортна інфраструктура (доступність до транспортних шляхів, стан транспортної інфраструктури міста)	середній рівень розвитку
Ринок трудових ресурсів (кількість працездатного населення, кадровий потенціал, рівень оплати праці)	високий рівень розвитку
Соціальна та інженерна інфраструктура	середній рівень розвитку
Рівень економічної активності в місті (крупний, середній, малий бізнес, роздрібний товарообіг)	високий ступінь розвитку
Активність регіональної влади (сприяння/підтримка інвестиційної діяльності, інформаційна прозорість та відкритість для інвесторів)	найвищий рівень
Виокремлення інвестиційних проектів	низький рівень
Економічний ризик	середній рівень ризику
Політичний ризик	низький рівень ризику

Таблиця 2. Основні демографічні показники, трудових ресурсів та ринку праці м. Івано-Франківська

	Україна - 2014	Місто - 2014
Чисельність населення	42 928,9 тис.	247,8 тис.
Щільність населення	74 особи/кв.км	2 959 осіб/кв.км
Рівень зареєстрованого безробіття	1,9%	1,98%

	Україна - 2014	Місто - 2014
Середньооблікова чисельність працівників	8 959,4 тис.	73,5 тис.
Питома вага кількості працівників у кількості наявного населення	20,9%	29,7%
Рівень заробітної плати	3 480,0 грн.	2 918,0 грн.

Таблиця 3. Основні показники соціально-економічного розвитку м. Івано-Франківська

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	Темп росту*, %
Івано-Франківськ:						
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	241,1	241,7	243,7	245,6	247,8	100,9
Середньомісячна заробітна плата, грн.	1 981,0	2 258,0	2 533,0	2 702,0	2 918,0	108,0
Заборгованість з виплати заробітної плати станом на кінець періоду, млн. грн.	2,9	5,1	7,4	6,4	7,4	115,6
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	2 954,3	4 294,9	3 819,2	3 997,6	4 263,6	106,7
Прямі іноземні інвестиції станом на кінець періоду, млн. дол. США	113,7	199,2	188,9	338,7**	505,3	149,2
Зовнішньоторговельний оборот, млн. дол. США	392,5	385,9	420,0	466,9	431,2	92,4
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	202,7	297,2	209,5	284,6	381,3	134,0
Обсяг роздрібного товарообороту, млн. грн.	2 558,4	3 400,6	3 887,7	4 225,8	4 881,2	115,5
Середній обсяг реалізації промислової продукції у розрахунку на 1 мешканця, грн.	12 253,4	17 769,5	15 671,7	16 277,1	17 205,8	105,7
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на 1 мешканця, дол. США	471,6	824,2	775,2	1 379,3	2 039,2	147,8
Обсяг зовнішньоторговельного обороту у розрахунку на 1 мешканця, дол. США	1 627,8	1 596,8	1 723,4	1 901,1	1 740,1	91,5
Загальна площа введення в експлуатацію житла у розрахунку на 1000 осіб наявного населення, кв. м	840,7	1 229,4	859,7	1 158,9	1 538,7	132,8
Роздрібний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, грн.	10 611,4	14 069,5	15 952,8	17 206,0	19 698,1	114,5
Україна:						
Середньомісячна заробітна плата, грн.	2 239,0	2 633,0	3 026,0	3 265,0	3 480,0***	106,6
Середній обсяг реалізації промислової продукції у розрахунку на 1 мешканця, грн.	23 282,8	29 186,6	30 748,4	29 809,5**	27 850,5****	93,4
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на 1 мешканця, дол. США	976,6	1 081,7	1 195,6	1 280,3	1 069,6***	83,5
Обсяг зовнішньоторговельного обороту у розрахунку на 1 мешканця, дол. США	2 450,3	3 309,0	3 369,0	3 088,0	2 522,7	81,7
Загальна площа введення в експлуатацію житла у розрахунку на 1000 осіб наявного населення, кв. м	204,0	206,2	236,0	246,9	226,9****	91,9
Роздрібний товарооборот у розрахунку на 1 мешканця, грн.	5 998,4	7 593,0	8 887,7	9 449,2	10 183,7****	107,8

* темп росту показника за 2014 рік до відповідного періоду попереднього року

** уточнені дані

*** без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя

**** без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, а також без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Держкомстат

Висновок

За результатами аналізу рейтинг інвестиційної привабливості м. Івано-Франківська визначено на рівні **uaINV4**.

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Старший фінансовий аналітик

О. П. Пугачова